

Borba

Maribor, 10. novembra 1933

Leto I.

Posamezna številka Din 1-50 // Velja na mesec po pošti dostavljen Din 6-—.
za inozemstvo Din 10-— // Uredništvo in uprava: Gregorčičeva ul. 26
Telefon 29-70 // Poštni čekovni račun 15.546 // Izhaja vsak petek // Oglasi po tarifi

Stev. 23

Rapallo

Rapallo je ime, ki pretrese slehernega jugoslovanskega nacionalista, ime kraja, kjer je bila preko načel, ki so ustvarila premirje in mir na dan 12. novembra 1920 vsekana jugoslovanskemu narodu globoka krvavo rdeča rana. Na ta dan smo izgubili pred trinajstimi leti GORIŠKO, TRST, ISTRO, del NOTRANJSKE in KOROŠKE, REKO, ZADER in LASTOVO. Izgubili smo skoraj 600.000 bratov in sester, sinov in hčera naroda, KI ŽIVI NA TISTI TLEH ŽE NAJMANJ 1300 LET!!!

Koliko nedolžnih žrtev je padlo od tega, za jugoslovanski narod tako strašnega dneva, koliko je bilo preliti solza! Del našega naroda je izgubil z eno besedo vse. Izgubil je nacionalno, politično, kulturno in gospodarsko svobodo, izgubil je šole, tisk, gledališče, narodne domove, društva, denarne zavode, zadrage, izgubil je zadnje: BOŽJO BESEDO V SVOJEM JEZIKU!

Rapallo je sad že starega italijanskega pohlepa po naši zemlji. Rapallo so trenutno uresničene sanje italijanskega imperializma. To imperialistično politiko je Italiji narekoval njen »sacro egoizmo« po katerem je po svoje urenila pereče jadransko vprašanje. Jugoslovanski narod je z ogorčenjem in protesti sprejel rapallsko pogodbo. Z njo so izgubile svoj pomen Wilsonove točke, ostala je samo meja med nami in Italijo, ki globoko in boleče reže v telo našega naroda. Krivica vpije do neba po maščevanju!!!

Del našega naroda je pozabljen od Evrope, ki je ni sram te sramote, pozabljen je od sveta, ki pravi, da je kulturen in civiliziran. Mi se do danes ob sleherni priliki zavedamo, da so ti bratje in sestre onkraj krivične meje KRI NAŠE KRVI, BOLEČINA NAŠE BOLEČINE!!! Mi se do danes tej zemlji nismo odpovedali, niti nismo za trenutek nanjo pozabili in nismo nikdar priznali te krivične in vsiljene pogodbe. Če je naš narod prebolel in prestopil kosovsko bitko, če je ohranil svojo narodno samobitnost v stoletnem robstvu, če je prebil preko nepristopnih alpskih gor in se zatekel k morju in od tam preko Kajmakčalana zopet prinesel zlato svobodo v svojo rodno zemljo, se ne bo ustrašil še ene Golgote!

Nočemo ničesar, kar ni našega! Nočemo tuje zemlje! Zahtevamo samo svoje, to, kar je od vekomaj naše in samo naše! Rapallska pogodba ni naše

Svoboda je najdražje
kar ima narod

Nemčija in svetovni mir

Po svetovni vojni razpravljajo neprešano o razorožitvi. Zahodne in vzhodne evropske države se nikakor ne morejo zediniti v razorožitvenem problemu, čeprav se stalno govori in piše o splošni razorožitvi, nobena država o tem resno ne razmišlja. Zaman pričakujemo, da bi države položile orožje in prožile druga drugi roko v znak sprave ter tako vsaj za nekaj časa ohranile mir med vznemirjenimi narodi, ki jih mimo tega tare še splošna gospodarska in denarna kriza.

V bistvu je problem razorožitve vprašanje obstanka Evrope, ker če bi pod silo okolišnosti ponovno izbruhnila vojna, bi bila ta vojna tako grozovita in strašna, kakršne ne pomni naša zgodovina. V nekaj dneh bi bila vsa mesta in naselja od Urala do Atlantika ena sama ruševina, vsa človeška znanost, ki so jo ustvarjali vek, bi bila na ruševinah uničena v prah in pepel.

Pri društvu narodov, ki predstavlja nekako termometer za merjenje krvnega toka evropskega organizma, opazimo zadnje čase bolno stanje, v termometru pa se dviga temperatura vedno bolj, odkar je prišel v Nemčiji na vlado Hitler. Hitlerjev pokret je svojevrsten: za njega je Nemčija iznad vse na svetu. Hitler kategorično zahteva zedinjenje vseh Nemcev, združitev vseh nemških sil v celoto, on zahteva, da se vse nemške struje izlijejo v eno in ta mora služiti samo narodu. V resnici pa Hitlerja problem svetovnega miru ne zanima. S svojimi govori skozi politične megafone navdušuje narod na odpor, čeprav nikdo ne misli na napad. On naglašda da noben Nemec ne živi za njega, marveč za državo in zato pretvarja on državo v vojno taborišče, narod pa vzgaja za vojake, počenši pri mladini. Hitler podžiga nacionalno zavest in njen ponos ter dostojanstvo

kot prvega in edinega velikega naroda na svetu, ter zahteva da to mesto tudi zavzame. Nemčija hoče biti močna in pripravljena ne samo za vsak odpor, marveč tudi za vsak napad in hoče biti radi tega oborožena. In čeprav so ji potrebni pljuči, ona vlija topove, izdeluje tanke, gradi avione in izdeluje strupene pline. V vsem tem se jasno zrcali mirosljubnost Nemčije!!!

Društvo narodov naj sklene karkoli hoče, problem splošne razorožitve je teorija in se praktično ne bo izvedel nikdar! Vsaka država stremi za tem, da obvaruje najprej sebe in šele nato splošni mir, kar pomeni, da se bodo države še naprej oboroževale.

Naš narod opazuje razvoj dogodkov, ki se odigravajo v velikih političnih arenah na zapadu, kjer se križajo interesi velikih sil. Naš narod vidi, da se Francija, ki je postala po svetovnem klanju največja zaščitnica miru, skrbno oborožuje z namenom, da bi preprečila vsak napad in da bi tako oborožena utegnla biti največje jamstvo za svetovni mir. Nemčija kot velesila pa ne zahteva samo enakopravnosti glede oborožitve, marveč odkrito brani svojo vlogo, svoj politični, kulturni in vojni prestiž. Francija se oborožuje, da bi obvarovala mir, kar ji priznava Anglija in Amerika, Nemčija pa se oborožuje, da bi postala to, kar je bila nekdaj...

Radi omenjenih nasprotij so srednjeevropske države, zlasti podonavske, izpostavljene obojestranskim vplivom teh sil, ki igrajo na kopnem v Evropi glavno vlogo. Svoje prste pa ima vmes tudi Italija. Njen vrhovni diktator Mussolini ni ustvaril takozvanega pakta štirih samo iz razloga, da bi obvaroval svojo državo in narod v primeru spopada, temveč, da bi omogočil italijanskemu narodu čim širši razmah v razvoju njegove ekspanzivne moči. Položaj Avstrije pa je v tem konfliktu vprašanje njenega bodočega obstanka. Avstrija je pod pritiskom razvoja zgodovinskih dogodkov postala problem in je nanesel le zgolj primer, da se je pričel reševati. Politično vprašanje je, ali je potrebno in ali bo obstajala še nadalje. Nekateri celo trdijo, da narekuje potrebo njenega obstanka svetovni mir. Mussolini, ki govori tako rad o prijatelstvu med italijanskim in nemškim narodom prav gotovo ne želi, da bi Nemčija, če tudi kot njegov največji prijatelj, postala sosedja Italije, ne samo radi Tirolske, temveč radi mnogih drugih dejstev, ki se jih Mussolini ogiba in ki so dobro znana. In to Mussolinijevo stališče povzroča nezadovoljstvo med njegovim narodom. Pa čeprav divje preti in grmi italijanski tisk, to izdaleka ni tolika nevarnost za svetovni mir, ko Nemčija, ki molči in dela, se neprestano oborožuje in pripravlja za maščevanje ter gleda na Avstrijo kot zrelo hruško, ki ji bo sama padla v naročje. Ne samo Hitler, ves nemški narod gleda na Avstrijo kot na svojo zemljo, ki pripada po naravni pravici k Rajhu. In v tej smeri se širi tudi v Avstriji prikrita nemška propaganda.

Hitlerjev apostol prof. Banse je ob neki priliki javno povdaril: Mi ne bomo milovali, dokler ne bodo vsi Nemci en narod v eni državi, ki bo neusmiljeno obračunal s svojo nedavno preteklostjo in z vsem, kar bi se ji stavilo na pot. Nemčija mora biti oborožena, pa naj ji diktira Hitler ali kdorkoli. Vojna je potrebna. Nemški narod bo le z orožjem uresničil svoje želje, izpolnil svoje potrebe, le z ognjem in mečem bo izvršil svo-

jo veliko zgodovinsko misljo!

Mimo takih izjav se ne smemo čuditi, če se Nemčija pripravlja, če se oborožuje in če vzgaja svoj naraščaj za vojno, za krvavo obračunanje z onimi, ki so ji nedavno prekrizali njene načrte. In prav v tem tliči vzrok, da ne more prodreti problem splošne razorožitve.

Podporno društvo železničarjev v Ljubljani

Gospod S m a s e k iz Maribora je poslal podpornemu društvu železničarjev v Ljubljani naslednji dobesedni predlog:

»Prejel sem dopis in ves računski material, katerega naj bi jaz pustil proučiti od strokovnjaka. Jaz pa sem vse sam proučil in vidim da se da povišati pogrebnina. Toda samo pod pogojem, da gremo nabirale člane v druge železniške direkcije, in sprejmemo samo mlade člane, da 30 let stare. Potem se da povišati za vsake 500 novih članov pogrebnina za 1000 din«.

Nekateri železničarji bodo sami preštudirali Smasekov predlog, mi pa računajmo: če bi nabrali 5000 mladih članov, bi se lahko zvišala pogrebnina od 4000 na 14.000 Din. In mlajši bi računali in dejali: zakaj ni bil ta recept vpeljan že pred leti, ko je šlo društvo 1500 članov? Do danes je pristopilo 10.000 novih članov, ki se starajo in ti bi dobili pri stari članarini po Smaskovem načrtu Din 24.000 pogrebnine!

Voditelji bivše »Kmetijske eksportne zadrage« in »Edinosti« so manj ponujali. — Zavarovalna tehnika je komplicirana reč, na to naj bi pomislil g. Smasek. V bistvu pa so visoka posmrtninska zavarovanja čisto navadna loterija s človeškim življenjem. Ni moralno obogateti se s smrtjo svojega bližnjega. Zadostuje za nas navadne zemljane, da svojca dostojno spravimo k večnemu počitku in samo tak namen ima pogrebnina Podpornega društva železničarjev v Ljubljani.

Vprašanje dr. Reismanu

Pri razpravi v zadevi Rožmarin co. Germ je g. dr. Avgust Reisman dne 7. novembra 1933 izjavil, da ga je nekdo nekoč vpisal v Orjuno, da se pa ni udeleževal dela pri njej. Nasproti temu ugotavljamo, da je bil g. dr. Reisman agilen član Orjune, da se je udeleževal večkrat njenih zborovanj, da je tam nastopal tudi kot govornik, da je celo sodeloval pri neki akciji Orjune in imel celo načrt, da bi postal predsednik in prevzel vse vodstvo v svoje roke. Kako je potem mogoče, da je g. dr. Reisman, četudi je sedaj postal sodrug, javno pred sodiščem izjavil, kar ni resnica?

Ali ste že storili svojo dolžnost?

Ali ste že poravnali naročnino za »Borbo«? Naročniki, zavedajte se, da je »Borba« neodvisno glasilo nacionalno-socialnega ročnega in duševnega proletariata in da nima zakonitih fondov, iz katerih bi črpala sredstva za drag tisk in da se vzdržuje izključno samo z Vašo naročnino. Ne odlašajte s plačevanjem in ne povzročajte svojemu glasilu nepotrebnih stroškov in nepotrebnega dela.

Strašna stiska stanovanjskih najemnikov

Ukinitve stanovanjske zaštite so hišni posestniki motivirali s tem, da bo potem dovolj stanovanj na razpolago. Pozabili ali namenoma prezrli pa so dodati, da bodo stanovanja na razpolago le za imovitejšje sloje, ki lahko plačujejo visoke najemnine. Take razmere so dejansko tudi nastopile in sicer takoj, čim je bila stanovanjska zaščita ukinjena, samo da se niso v začetku tako občutno poznale. Zasluge delavcev in nameščencev je od leta do leta marjši, dočim so najemnine po ukinitvi stanovanjske zaštite silno narasle. Nekateri delojemalci ne zaslužijo niti toliko, da bi mogli poravnati najemnin, kje pa je hrana, obleka, perilo, šolske potrebščine itd.? Posledice teh razmer se kažejo v prisilnih izpraznitvah stanovanj, oziroma deložacijah, ki se množe od dne do dne.

Mariborska občina je bila primorana, da v očigled napovedanim sodnijskim deložacijam zgradi v Metelkovi ulici zasilna stanovanja, obstoječa iz sob s štedilnikom in iz sob s kuhinjo, skupno za 32 strank. Delo mestne občine je gotovo vse pohvale vredno, ker bodo stanovanja v Metelkovi ulici dobro služila neštetim delavskim družinam, ki so bile deložirane iz razlogov, ker niso zmogle visokih najemnin. Predpostavljamo, da bodo cene teh stanovanj zmerne, takšne, da jih bodo siromašni najemniki tudi zmogli. Škoda, da se ni zgradilo več takih stanovanj, kajti po naših informacijah v njih niti tretjina deložirancev ne bo dobila prostora. V naslednjem hočemo opozoriti mariborsko javnost na izredno važno stvar, ki nam je dala povod, da pišemo ta članek.

Do leta 1930. so bili deložiranci v bivših hlevih dragonske vojašnice, ki jo je mestna občina v ta namen adaptirala. Tega leta sta lastnika dragonske vojašnice Braun-Ehrlich zahtevala objekte zase in

mestna občina je napravila z njima pogodbo, po kateri sta vseh 58 najemnikov v omenjenih zasilnih stanovanjih prevzela imenovana Braun-Ehrlich. Njima je pripadel brezplačno tudi ves material, ki ga je mestna občina vložila v ta stanovanja (les, štedilniki itd.) v vrednosti 35.000 dinarjev. Tvrdba Braun-Ehrlich je inkasirala najemnino sama in bila oproščena tudi gostiščine, vodne naklade, vodomerščine in kanalske pristojbine. Vse te ugodnosti so se ji nudile edino le za obljubo, da bo pri preureditvi stanovanjskih objektov v tovarniške prostore postopala kolikor mogoče obzirno in da v tem pogledu ne bo delala mestni občini preglavic. Kaj se je zgodilo sedaj, ko se nahaja mestna občina glede stanovanj v največji stiski, ko 32 zasilnih stanovanj v Metelkovi ulici ne bo zadostovalo, da spravi pod streho vse deložirance iz mesta? Tvrdba Ehrlich (čujte!) bo izpraznila vse stanovanjske objekte, kolikor jih še ni, kjer so se doselej nahajali zasilni prostori za deložirance! Samo v mesecu novembru se bo izvršilo okrog 30 sodnijskih deložacij. Tozadevne sodnijske dekrete so stranke že prejele in je med njimi veliko razburjenje. Svoj korak utemeljuje tvrdba Ehrlich s tem, da rabi prostore za povečanje svoje tovarne.

Iz vsega sledi, da bodo stanovanja v Metelkovi ulici zadostovala komaj za Ehrlichove deložirance — kje so ostali? Sedaj nastane dvojno vprašanje: 1. Ali ri tvrdba Ehrlich, ki zelo slabo plačuje svoje delavce in se na ta konto bogati in razširja, poklicana, da sama zgradi zasilna stanovanja za svoje najemnike, ki so po večini tudi zaposleni v njeni tovarni, ali da vsaj prispeva znaten del k gradbenim stroškom mestne občine, na vsak način pa vsaj toliko, kolikor je znašal material, ki ji ga je mestna občina brezplačno prepuščila? 2. Ali bo mestna občina, ne da

bi tvrdba Ehrlich izpolnila navedenih pogojev, sprejela v svoja stanovanja v Metelkovi ulici Ehrlichove deložirance, ostale pa pustila na cesti?

S tem bi se napravila tvrdba Ehrlich velika usluga, ker bi se na erostaven način izognila obsodbi javnosti, ki bi se gotovo zgražala, če bi Ehrlichovi deložiranci, neizvzemi bolnike in otroke, blo-dili okrog imenovane tovarne pod milim nebom, v dežju, snegu in mrazu.

Mi povemo z vso odločnostjo: Tvrdba Ehrlich se ne sme izmuzniti na tako lahek in enostaven način svojim obveznostim. Dovolj je že zaslužila z izkoriščanjem našega delavstva, dovolj je zaslužila zaščiten po uvozi carini, zato naša javnost ne bo mirno gledala in trpela, kako prav v sedanji hudi stanovanjski krizi, ko je toliko deložacijskih napovedi, kakor jih ni bilo še nobeno leto, meče številne stanovanjske najemnike na cesto. Če hoče povečati svojo tovarno, naj za delavstvo zgradi posebno stanovanjsko poslopje, kar v ostalem ni le njena moralna dolžnost, ampak bi jo morala oblast k temu prisiliti. Kje ste naši poslanci, senatorji in ministri, da preprečite napad na važno eksistenčno vprašanje našega delavstva?

Kot mariborski občani smo smatrali za svojo dosednjo, da zavzamemo svoje stališče napram deložacijam, ki se bodo v prihodnjih dneh izvršile in se že izvršujejo. Zlasti pa smo zainteresirani na tem, da povemo na ves glas in z vso odločnostjo, da ne gre, da bi mestna občina z gradnjo svojih stanovanjskih hiš razbremenjevala inozemske nemške tovarnarje! Naš delavec ni samo za to tu, da se izkorišča, ampak mu je treba v sili tudi pomagati. Taka sila je nastopila sedaj, ko trka zima na vrata, delavske družine pa stoje pred deložacijami. Zahtevamo nujnih in takojšnjih ukrepov, da se zaščiti interesi našega delavstva.

Značilna tiskovna tožba

Pretekli torek je tukajšnje okrožno sodišče obravnavalo tiskovno tožbo, v kateri je tožil delavec Karl Rožmarin s Pobrežja našega odgovornega urednika zaradi članka, ki smo ga priobčili v drugi številki »Borbe« z dne 9. junija t. l., kjer smo pod naslovom »Da smo si na jasne« napisali, da je »tožnik sin slovenskih staršev, da pa je žalostno, da ta Rožmarin niti doma niti na ulici ne govori preveč rad slovenski, čeprav ima lepo slovensko ime, marveč samo nemški in, da za take Slovence mi nacionalisti marksistom prav lepo zahvaljujemo. Če je Sedlaček zmerjal Rožmarina z besedami »windischer Tepp« in bil zato obsojen, je to pravično, vendar pa bi imeli pomisleke samo v toliko, da Rožmarina ta psovka najbrže ni preveč bolela.

Za razpravo je bilo precejšnje zanimanje in je bila razpravna dvorana dobro zasedena. Senatu je predsedoval okrožni sodnik g. Z e m l j i č, prisednika pa sta bila okrožna sodnika gg. dr. K o t n i k in dr. T r a v n e r. Ob pričetku razprave je skušal predsednik senata doseči poravnavo, ki pa jo je zastopnik tožnika Rožmarina g. dr. Avgust Reisman odklonil. Našega urednika je zastopal odvetnik g. dr. Makso Š n u d e r l. Pri razpravi so številne zaslizane priče, med njimi tudi pobrezki župan g. V o l k, potrdile, da je vse res, kar smo o Rožmarinu v »Borbi« napisali. V razbremenitev je tožnik predlagal zaslišanje nekaterih svojih prič. Tako je prič Bruno Petejan izpovedal, da se v društvu »S v o b o d a« mora govoriti slovenski in da se tam tudi vedro tako govori. Tudi priča Selinšek je izpovedal, da je z Rožmarinom govoril vedno slovenski in nikoli nemški.

Votant dr. Kotnik: »Ali Vi sploh znate nemški?«

Priča Selinšek: »Ne!«

Smeh v dvorani.

Tudi priča Stanko Vidovič je izpovedal, da se pri »Svobodi« vedno govori slovenski.

Dr. Šnuderl: »Ali se tudi nemški ne poje?«

Priča Selinšek: »Poje se samo slovenski!«

Dr. Šnuderl: »Kako pa pojejo Nemci, ki so včlanjeni pri »Svobodi«?«

Priča Selinšek: »Tudi slovenski!«

Veselosť in smeh v dvorani.

Dr. Šnuderl: »Potem pa so naši marksisti prav dobri narodnjaki!«

Dr. Reisman (priči Selinšku): »Na take izjave Vam ni treba odgovarjati!«

Dr. Šnuderl: »Vsekakor mora biti nacionalna linija pri marksistih zelo močna, odkar je dr. Reisman kot bivši Orjunaš njihov sodrug!«

Dr. Reisman: »To imam za zahvalo ker sem jih branil v procesu.«

Dr. Šnuderl: »Tisti časi, ko je zastopal dr. Reisman Orjunaše in sodeloval pri orjunaškem pokretu, so najsvetlejša doba njegovega javnega udejstvovanja!«

Predsednik je nato prekinil nadaljno debato. V svojem končnem predlogu, naj se našega odgovornega urednika kaznuje, je dr. Reisman izjavil, da ga je dr. Šnuderl neopravičeno napadel. Povdaril je, da ga je nekoč sicer nekdo vpisal v Orjuno (namreč dr. Reimana!), da pa se ni udeleževal sei. Na te Reismanove izjave je dr. Šnuderl v zagovoru kratko omenil, da lahko kot bivši oblastni predsednik ugotovi in potrdi, da je bil dr. Reisman agilen član Orjune in, da se je tudi udeleževal pri njenih akcijah. Ob zaključku svojega obrambnega govora je dr. Šnuderl izrazil željo, naj bi prišli na zatožno klop vsi oni mladeniči, ki jih nista niti šola, niti javnost petnajstletnega slovenskega Maribora mogla ozdraviti nemčurstva in javnega nemškega govorjenja po ulicah in, da je zato prav če se dokaže to tožniku Rožmarinu.

Po kratki seji je nato predsednik razglasil oprostitelno razsodbo, ker se je dokazalo, da je bil navedeni članek resnično pisan, dostavek pa, da toženca beseda »windischer Tepp« ni bolela, je le ločljivi zaključek gornjega. S tem je bila ta za nacionalne in marksistične razmere v Mariboru značilna tiskovna tožba končana.

Lažanje v temo

Rdeči marksisti ne morejo preboleti poraza pri zadnjih volitvah v Delavsko zbornico. Spretno so v svojih trobilih zamolčali katastrofalen polom, ki so ga doživeli na celi črti. Da bi podkurili svojim ovčicam, ki jih še niso zapustile, so se na široko razpisali o rezultatih volitev v Delavsko zbornico v ostalih banovinah naše države. Ker so pošteno občutili moč nacionalnega pokreta, jim je to zmešalo glave, da so zamenjali svoje sodruga-odpadnike za nacionaliste. In da jim bo lažje pri srcu povemo naši javnosti, da ni bila za volitve v Delavske zbornice ne v Beogradu, ne v Sarajevu, ne v Skoplju in ne Splitu nikjer vložena nobena prava nacionalna lista. Liste ki so bile vložene poleg marksističnih, so bile prav tako levičarske in so bili njih nosilci in prestavniki ljudje, ki so izstopili iz marksističnih organizacij in so na svojo pest kandidirali.

Tako je bil v Beogradu blok delavskih in nameščenskih organizacij obstoječ iz »Jugoslovanskih radniških sindikatov«, »Udruženja intelektualnih radnika«, »Jugoslovenske radničke zajednice« in »Jugoslovenskog saveza grafičnih radnika«, ki je bojkotiral volitve v Delavsko zbornico in se jih vzdrljal. Z svojo abstinenco pri volitvah so omenjene organizacije manifestirale za nove svobodne volitve, za svobodne Delavske zbornice in za enakopravnost in pravico v Delavskih zbornicah. In kako mogočen je bil odziv njihovega poziva za abstinenco, se izvidi iz dejstva, da se je volitev udeležilo od 600.000 volilnih upravičencev, komaj okrog 70.000.

Marksisti ali takozvani »komoraši« so izdali namreč za volitve v Delavsko zbornico nemogoč volilni red. Imeli so v rokah absolutno ves volilni aparat, tako, da je bilo že vnaprej vsakomur jasno, da bodo rezultati, ne oziraje se na rezultate volitev, za nje ugodni. To pa radi tega, ker so »komoraši« na jugu znani kot falsifikatorji in so že vnaprej izdali nalog, da se morajo volitve falsificirati.

Če torej danes marksisti kričijo in se bijejo na svoja »junaška« prsa, da jih je v naši državi sto tisoč, potem mi mirno trdimo, da je narodno zavedanje delavcev v naši državi petkrat,

milijona. Poleg tega pa je potrebno pribiti še dejstvo, da je delavstvo v drugih banovinah povsem drugače orijentirano in da se boj med nacionalnim delavskim in nameščenskim pokretom in med takozvanimi »komoraši« bije v drugačno smer. Torej je pisarjenje o zmagi rdeče liste na jugu naše države bujna domišljija naših rdečkarjev, ki se zvijajo v hudih bolečinah. Na plave pa so silno jezni. Njihova trobila so polna žolčnih izlivov in iščejo enkrat tolažbe v navduševanju za francoske sodruga, drugič za angleške, tretjič za požigalce nemškega parlamenta. Včasih so jim vseh celo politična načela narodnega socialista in odličnega češkoslovaškega državnika dr. Beneša. V zadnjem času preganjajo iz delavskih domov meščansko časopisje, ki je baje krivo, da so pri zadnjih volitvah tako pogoreli. Da ne bi popolnoma propadli, so načeli akcijo za rdeči tisk in

imajo pobožno željo, da bi »Delavska politika« postala dnevnik, obenem pa so v skrbeh za čitatelje. Ne gre jim v glavo, da ni bil predsednik mariborske podružnice Združenja nacionalnih železničarjev g. Tumpej na nekem zborovanju železničarjev pri Meranu, na drugem kraju pa dolžijo nacionaliste, da so ori krivi, da je moralo ljubljansko društvo »Šola in dom« sklicati zaradi učnih šolskih knjig anketo in sprejeti resolucijo.

Pričeli pa so se v zadnjem času navduševati za nogobrc in lahko atletiko, za zabavo in razvedrilo in so v ta namen sklicali te dni člansko zborovanje, ki se ga je baje udeležil tudi njihov vrhovni general g. dr. Živko Topalović. Radovedni smo, kako so mu raportirali o svojem porazu v zadnjem boju. In vse to jih je že tako daleč zmešalo, da so popolnoma pozabili na delavstvo, na njegov težek položaj, na številne deložirance in hudo socialno bedo, ki je zlasti sedaj na zimo vedno hujša in hujša.

Čestitke bratov s severa

Uredništvo naše »Borbe« je prejelo po lepi zmagi narodno-socialnega pokreta pri volitvah v ljubljansko Delavsko zbornico iskrene čestitke, kar je jasen dokaz, kako se naši bratje na severu živo zanimajo za naše gibanje. Tako nam je poslal »Ustredni izvršni odbor československe stranke narodno-socialistické v Praze« naslednjo čestitko:

Vážení bratři, ve Vašem listu »Borba« dočítáme se o vítězství, jež jste dobyli při volbách do Dělnické komory, dne 28. října 1933. Rozradostněni tímto faktem blahopřejeme Vám k tomuto vítězství a ku další práci ve prospěch národně-socialního hnutí přejeme mnoho zdaru.

S bratrskými pozdravy

Václav Klofač.

(Predsedstvo narodno-socialistične stranke v Pragi. Dragi bratje! V Vašem listu »Borba« čitamo o zmagi, ki ste jo dosegli pri volitvah v Delavsko zbornico dne 28. oktobra 1933. Vzdaroščeni nad tem vam Vam čestitamo k tem uspehom

in želimo delu v prosep narodnega-socializma še nadaljnjih sadov. Z bratskimi pozdravi Vaclav Klofač.)

Glavna tajnica politične ženske zveze na nam je poslala to-le prirčno čestitko:

Vážení bratři, k dosaženému vítězství blahopřejeme a další práci »zdar« volá

Vaše sestra

Meta Dudová.

(Dragi bratje! K doseženi zmagi čestitam in želim nadaljnemu delu »Zdravo« Vaša sestra Meta Dudová.)

Mi se dragim bratom na severu iskreno zahvaljujemo za njihove čestitke in jim kličemo prirčni: »Zvestoba za zvestobo!«

Rapallo!

Društvi »Nanos« in »Jadran« priredit a v nedeljo 12. t. m. ob 10. dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma spominsko svečanost o Rapallu. Predaval bo glavni urednik »Večernika« gosp. R. Reh ar o rapalski pogodbi. Omenjeni društvi pa nastopita z nekaterimi pevskimi točkami. Vabimo ves narodno zavodni Maribor, da se te spominske svečanosti udeleži.

Brat Gangl - 60 letnik

Vredno uradništvo in je stremel za popolno gospodarsko in stanovsko osamosvojitvijo slovenskega učitelja. To mu je uspelo, o čemer pričajo Učiteljska tiskarna, Učiteljski konvikt in druge učiteljske gospodarske ustanove, katerim načeljuje še danes. Pri vsem tem delu pa je ostal skromen, socialno čuteč, velikodušen in nesebičen.

Sam s seboj ni bil v življenju nikdar zadovoljen. Vedno je stremel za boljšim, lepšim in popolnejšim. In tak je še danes, prav tak. Kar je storil dobrega za vzgojo mladine z dejanji in z napisano besedo kar je storil za učiteljski stan; kar je storil dobrega za napredek naše kulturne osamosvojitve, vse to mu je bilo še premalo storjenega. Storitni je hotel še več, služiti je hotel narodu, svest si, da je to

največja in najlepša naloga. Postal je tudi politik in bil izvoljen v kranjski deželni zbor. Kmalu pa je spoznal, da je politika grda pesem in spremenljiva. Nesebičen in idealen mož, kakršen je on, se je poslovil od politike in se predal vsega Sokolstvu in Tyrševi ideologiji. Kar je storil brat Gangl za Sokolstvo in kar dela še danes, namesto da bi užival svoj zaslužen pokoj, tega ne zmore noben sin našega naroda. Zato pa je na čelu že polnih 10 let jugoslovanskem Sokolstvu, ki mu je začrtal smer in katerega je rešil iz vrtincev naše razrvane politike po vojni.

Čeprav že nekoliko pozno, vendar sprejmi dragi brat k Tvojim jubilejom iskrene čestitke nacionalistov s severne meje naše lepe domovine. Bodi prepričan, da prihajajo iz vdanih in zvestih src, ki Ti prisegajo: »V mislih domovina, v srcih odločnost, v pesteh sila!«

Borba naših železničarjev za vsakdanji kruh

Vse gorje današnje gospodarske krize je prav gotovo zadelo naše železničarje, predvsem pa železniške delavce. Mnogo si prizadevajo ubogi železniški delavci, da bi si ohranili vsaj nekaj pravic in ne prestopa njihova borba za obstanek, za vsakdanji kruh. Z uveljavljanjem pravilnika o delavcih državnih prometnih ustanov iz leta 1930, je bilo železniško delavstvo hudo prizadeto s tem, da je moralo plačevati po 200 Din na mesec za pokojninski sklad. Z zadnjim pravilnikom od maja t. l. so se ti prispevki sicer znižali za okroglo 20%, v zvezi s tem pa se je znižala tudi odmera pokojnine, tako, da je zopet prizadet železniški delavec, ko gre v pokoj.

Do nedavnega so delavci državnih prometnih ustanov, izvzemši progovnega delavstva, delali po 8 ur na dan. Iz gotovih vzrokov pa je s 1. septembrom t. l. generalna direkcija znižala delovni čas za vse delovne dni od 8 na 7, ob sobotah pa od 8 na 6 ur. Z znižanjem delovnega časa je železniško delavstvo v delavnicah in kurilnicah tako hudo prizadeto, da je izpostavljeno najhujšemu. Poleg tega pa izgubi delavstvo z vednim praznovanjem še pri svojih itak pičlih mezdah. Danes zasluži navaden delavec v železniških delavnicah čistega na mesec po 350—500 Din.

Delavstvu v Mariboru in po drugih krajih naše banovine se je zgodila velika tudi pri odmerjanju povečanih dnevnih. Kvalificirani delavec prejema pri nas približno za 8%, polkvalificirani približno za 18% povečane dnevnice,

med tem ko prejema železniško delavstvo v drugih banovinah, na primer v Velikem Bečkereku za približno 100—120% povečane dnevnice. Občutno je tudi prizadeto delavstvo v kurilnicah. Poleg navedenega znižanja delovnega časa je izgubilo akord ne premije že z letošnjim novim letom. Naši progovni delavci pa so prepuščeni takorekoč svoji usodi in s strahom gledajo s svojimi tovariši, delavci drugih ustanov, v bližnje dni.

Nerazumljiv je postopek, da prejema železniško delavstvo prav v Mariboru, ki je znan kot najdražje mesto v naši državi, najnižje povečane dnevnice. Če primerjamo prejemke naših železniških delavcev, ki v najboljšem primeru ne presegajo tisočaka, z njegovimi življenjskimi potrebščinami, katerih cene vedno bolj rasejo, dobimo sliko, ki nam mora pretresti možek, ker je nerazumljivo in naravnost čudež, kako ti ljudje žive. Če računamo po dnevnih cenah, da znašajo povprečne minimalne življenjske potrebščine na mesec za družino z dvema otrokoma za hrano 896 Din, za obleko 360 Din, za obnovitev stanovanja 30 Din, za kulturne potrebščine 150 Din, za stanovanje 400 Din, za šolanje otrok pa 150 Din, iznese to skupno na mesec 2086 Din.

Suhe številke nam torej jasno povedo, kako težek je položaj naših železniških delavcev in kako huda je njihova borba za vsakdanji kruh in obstanek. Naše železniško delavstvo dobesedno strada in radi tega ni sposobno kakor bi biti moralo, za težko fizično delo. Hirajo pa tu-

di rodbine železniških delavcev in nedolžnih otrok in od skrbi starih mater in njihovih lačnih otrok se loteva jetika. Poleg vsega gorja pa so na delu še temi elementi, ki izrabljajo ogrožen položaj ubogega delavstva in ga spravljajo še v večjo nezadovoljnost. Ker ne vidi nikjer rešitve, nikjer pravice, umira v njem vsak čut in je kaj lahko pristopno vabam takih agitatorjev, ki ga skušajo napeljevati k nepremišljenim dejanjem. Med mariborskimi železniškimi delavstvom pa povzroča veliko nezadovoljstvo še dejstvo, da stanujejo v upravnih stanovanjih taki njihovi tovariši, ki sovražijo vse, kar je jugoslovanskega, ki se norčujejo iz onih, ki so pristaši nacionalnih organizacij.

Naše železniško delavstvo je potrebno nujne pomoči. Najti bo treba izhod kakor koli in kjerkoli, da se mu pomaga, da se mu da kruh in streho, kar si za svoje trdo delo, s katerim koristi edino le državi, zasluži.

Težek položaj železniških delavcev je obravnavala delavska konferenca 29. oktobra v Beogradu, ki jo je sklicala centralno vodstvo Združenja jugoslovanskih nacionalnih železničarjev. Konferenca so se udeležili delavski zastopniki vseh oblastnih odborov in je bila soglasno sprejeta energična resolucija, v kateri zahtevalo, da se naj za delavce takoj povrne stanje iz meseca aprila tega leta, da se delavcem takoj izplača zadržanih 10%, ki so po razsodbi državnega sveta krivično zadržani in, da skliče ministrstvo prometa anketo, na kateri hoče sodelovati tudi delavski zastopniki, da na tej anketi obrazložijo v kakršnih socialnih in zdravstvenih razmerah živi delavstvo jugoslovanskih prometnih ustanov. Delavski zastopniki so s predsednikom Diurićem obiskali prometnega ministra Lazarića Radivojevića, mu osebno izročili spomenico ter mu objasnili nevzdržno stanje železniškega delavstva. Minister je pazljivo poslušal njihove izjave in pokazal svojo najboljšo voljo in obljubil, da bo po možnosti odobril vse predloge sprejete spomenice.

Omenjena spomenica je bila poslana tudi predsedniku vlade, predsedniku narodne skupščine, predsedniku senata, finančnemu ministru in poslanskim klubom. Če ne bo ostalo vse samo pri obljubah!

Zahtevajte „BORBO“ v vsakem javnem lokalni!

Idejna kriza v SPD

V decembru p. l. je poslal takratni tajnik g. dr. Viktor Vovk predsedniku SPD g. dr. Josipu Pretnerju obširnejšo spomenico, v kateri je med drugim kritiziral nastope, izjave in delovanje posameznih odbornikov pri sejah in v odsekih Osrednjega odbora SPD. Radi dotičnih navedb sta se čutila gg. dr. Pretnar Josip in dr. Brilej Arnošt (predsednik literarno znanstvenega odseka SPD) prizadeta na svoji časti, češ, da se jima osebno imputira, da dopuščata, da se razvija pri razpravah v odsekih in pri sejah osrednjega odbora SPD politika v smislu odmičanja od Srbov in Hrvatov in da se v obče delovanje osrednjega odbora SPD brez ovire usmerja v pravcu, ki ni v skladu z interesi naroda in države.

V zvezi s tem je na letošnjem obnem zboru podružnice SPD v Mariboru izjavil naš zaslužni planinski delavec in dolgoletni načelnik mariborske podružnice, ki je istočasno tudi nadzornik pri osrednjem odboru SPD za vse podružnice, da pod nobenim pogojem ne more več sprejeti mesta načelnika podružnice niti kakega drugega mesta pri SPD sploh, ker kot Jugoslovani in kot nacionalni človek ne more in ne sme nositi odgovornosti za dogodke v centrali SPD v Ljubljani. Ta izjava splošno znanega in priljubljenega narodnega delavca in globoko odjeknila v mariborski javnosti, tem bolj, ker je isto podal v navzočnosti predsednika središnjega odbora SPD g. dr. Pretnerja, ki je na veliko začude-

nje vsega občnega zbora ostal dolžen odgovora.

Zadeva je med tem tvorila predmet sodnega postopka in pred nami leži sodba prvostopnega sodišča, ki je razpravljala o tožbi gg. dr. Pretnerja in dr. Brileja proti g. dr. Vovku, ki pa je bil oproščen vsake krivde. Radi informacije naših čitateljev, navajamo iz sodbe sledeče zanimive momente.

Po mnenju g. dr. Vovka, so bili predlogi in glasovanja v literarno-znanstvenem odseku SPD in zlasti tudi odklanjanje sodelovanja z vojaškimi oblastmi proti interesom društva, ker pač ni prav, če se skuša načelno odklanjati priobčevanje hrvaških člankov v »Planinskem Vestniku« in prezirati nasvete vojaških krogov. Na koncu svoje spomenice je g. dr. Vovk iznesel prošnjo, da bi g. dr. Pretner kot uradni faktor SPD zastavil vse svoje moči v svrhu čimprejnejše razjasnitve vseh iznešenih okoliščin, ker on sam (dr. Vovk) izrecno odklanja vsako soodgovornost za učinke opisanih dejstev.

Po priči g. Oskarja Delkina je potrjeno, da je prišlo pri seji osrednjega odbora SPD pri čitanju uredbe o obeleževanju planinskih potov pri točki, ki omejuje sodelovanje SPD pri postavljanju planinskih znakov z orožniškimi postajami, finančnimi in šumarskimi organi ter obmejnimi četami do večje in ostreje debate in da sta zlasti odbornika gg. dr. Anton Mrak in Janko Mrakar izražala svoje pomisleke proti temu, da bi SPD navzela tesnejše stike z vojaškimi oblastmi. Rezultat debate je bil: naj se osnu- tek izdela v slovenskem jeziku, nakar se

prevede v srbohrvaščino in da je paziti na to, da SPD ne pride v podrejeno odvisnost napram državnim oblastim, oziroma vojaški komandi.

Upoštevaloč izpovedbe priče g. Oskarja Delkina v zvezi s predloženim sejnim zapisnikom in tozadevna lastna pojasnila gg. dr. Pretnerja in dr. Brileja proti spomenici SPD je jasno, da je bila kritika dr. Vovka utemeljena, če je bil uverjen o tem, da je nepravilno odklanjati tesnejše sodelovanje z vojaško oblastjo, ki ima iz državno-pravnih vidikov gotovo velike interese, zlasti v obmejnem pogorju, ne glede tudi na to, da je nesmisel govoriti o podrejeni odvisnosti društva državnim oziroma vojaškim oblastvom. Državna oblast je kot suverena sila poklicana, da potom vojaških organov skrbi za varnost državnega ozemlja ter more v tem cilju na osnovi zakonov in dane ji oblasti ukreniti vse, kar smatra za dosego svojega cilja za potrebno. Spricho tega je jasno, da se društvo, kakor je SPD, ne more upirati po ustavnem stanju ustanovljeni podrejenosti napram državnim oblastvom, posebno ne glede stvari, ki se ne tičejo njegovega notranjega delovanja, marveč stvari, ki ne zadevajo toliko njegove naloge, kakor v večji meri interese državne varnosti ter strateške naloge. Zato je stališče gotovih članov odbora SPD, ki ga je grajal g. dr. Vovk, ne samo neustrezno obstoječemu javnopravnemu položaju, marveč očituje neko nerazumljivo nerazpoloženje napram državi in vojaški oblasti in bi zato društvo pač ne smelo sklepati o tem, da se odtegne njihovu vplivu.

Tudi se ne more obdolžencu g. dr. Vovku očitati neupravičene kritike, da je g. dr. Mrak ob dotični priliki predlagal, da naj se načelno sklene, da se članki neslovenskega jezika ne bodo priobčevali v »Planinskem Vestniku«. Glede te svoje kritike je g. dr. Vovk tudi obrazložil svoje stališče, češ, da smatra to za puskus odmičanja od Hrvatov in Srbov, kar gotovo ni v interesu SPD, ki mora stremeti za tem, da za lepote naših planin navduši ves naš zedinjeni narod. Upoštevaloč propagandni značaj glasila SPD in dejstvo, da je »Planinski Vestnik« že tudi poprej prinašal hrvaške članke, je stališče g. dr. Vovka le upravičena graja, ki je pri društvenem življenju na mestu, ne gledena to, da pomeni grajano stališče afront proti ideji narodnega in državnega edinstva, ki stremi za zblizanjem vseh delov naroda in zato ne zasluži graje samo s subjektivnega stališča g. dr. Vovka, temveč tudi z vidika narodnih in kulturnih nalog, ki jih stavlja današnja doba vsem, ki se udeležujejo v javnem življenju.

Iz vsega gornjega torej izhaja, da je g. dr. Vovk iznesel inkriminirane trditve le kot tajnik SPD, torej v poverjenih mu dolžnostih in v obrambo interesov društva, ki ga je v tej svoji funkciji moral zastopati. Radi vseh navedenih momentov ga je prvostopno sodišče oprostito vsake krivde. Zadeva se nahaja sedaj pri drugi instanci; in ko bo tudi ta izrekla svojo odločitev, se bomo še povrnili na to zadevo, ki prav gotovo ni tako malenkostna, kakor bi se morda komu zdela.

Z NAŠIH POSTOJANK

Ptuj

Iz tovarne »Petovija« nam prihajajo pritožbe, da tamkajšnji obratni zaupnik delavstva Miha Hercog šikanira delavstvo, ki je pri volitvah v Delavsko zbornico volilo modro listo. Tudi si dovoljuje ta mož razne neumestne in neokusne opazke na račun Narodne strokovne organizacije. Narodno zavedni delavci opozarjajo tega odpadnika, da ne bodo še nadalje mirno prenašali njegovih šikan. Temu možu, ki ni mož v pravem pomenu besede, priključimo v spomin, da še ni dolgo od tega, ko si je pod farizejsko krinko na zvit način pridobil zaupanje narodnega delavstva in bil izvoljen za podpredsednika Narodno strokovne zveze v Ptuj in, da ga je prav omenjena organizacija spravila na mesto delavskega zaupnika pri »Petoviji« in da je bil na njeno prošnjo sprejet v službo ter da je po njej priporočilo zlezel v razna druga nacionalna društva, ki so ga že izobčili iz svojih vrst. Končno še vprašamo narodno zavedni delavci tega gospoda, čemu nabira med delavstvom prostovoljne prispevke za g. Hermana Delpina. Znano nam je, da je g. Delpin definitivno nastavljen in primerno dobro plačan uradnik OUZD v Celju in nam torej ni razumljivo, čemu mu bodo služili ti prispevki. G. Hercog, ali Vam naj to pojasnimo? Morebiti pa bi tako pojasnilo ne bile vseč ne Vam niti gospodu Delpinu, zato Vam svetujemo, da prenehate z enim kakor z drugim.

Gospodu županu občine Breg. Pri zadnjih občinskih volitvah je zmagala v naši občini nacionalna lista in ste bili z absolutno večino glasov na tej listi izvoljeni za župana. Upravičeno pričakujemo, da boste kot župan nacionalne občine v vsakem pogledu čuvali njen interes in da boste odstranili iz službe razkričnega sovražnika vsega nacionalnega življenja hišnega posestnika g. Zentricha. Bil bi že skrajni čas!

Ljubši nam je eden spreobrnjenec kakor 99 mladih. Ko smo ogrevali v našem listu žalostno zgodovino ptujskih dogodkov, smo med voditelji nemške drhali navedli tudi ime g. Franca Marinc a. Iz sedaj davčnega uradnika v Ljubljani. Ker nečemo delati nikomur krivice in ni naš namen škodovati človeku, ki ni sam kriv svoje vzgoje, konstatiramo, ker smo se iz lastnega nagiba sami prepričali, da je

g. Franc Marinc s svojim življenjem v povojni dobi pokazal, da ni samo lojalen državljan, marveč, da je sin našega naroda, ki mu po svojih močeh služi in si je pridobil za svoje prosvetno delovanje kot vzoren član in pevec »Lire« in Čitalnice v Kamniku najlepše spričevalo.

Zlato naše hrcane

Fajnine

Makaroni, špageti in jušne zakuhe

Celje

Nov greh mariborskega »Rapida«. Pri nedeljski nogometni tekmi med SK. Celjem in »Rapidom« iz Maribora, se je pripetil nečuten škandal, ki jasno dokazuje, kam privede klečeplavstvo pred nemčurji. Igralec »Rapida« Seifert, je rekel nekemu slovenskemu igralcu »Verfluchtes windisches Schwein«, nakar je sicer prejel takoj zasluženo plačilo v obliki krepke zausnice. — Radovedni smo, koliko časa bo še trajala obzirnost napram »Rapidu«?

Čudna zlahta. Pozna se, da se nacionalno mesto Ptuj pripravlja na občinske volitve. Gotova gospoda se že priklanja do tal pred tukajšnjimi nemčurji, najbrže bodo sestavili skupno »nacionalno listo«. Dolgo časa opazujemo že ljubimkanje gotovih nacionalnih voditeljev z nemčurji, ampak ne bo nič s to »zlahto«. Trdno smo prepričani, da se bo tokrat slovenski narodni življenj odločno uprl proti vsakemu kompromisu, pa če tudi ne bo zagovornikom nemške manjšine prav.

Ljutomer

Iz »Privatnega nameščenca« in »Delavske politike« je bilo pred volitvami v Delavsko zbornico razvideti, da bo nacionalni ljutomerski okraj popolnoma propadel in prešel v tabor rdečkarjev. Ljutomerski marksistični generali in njihova pomagala Dobrinč in Vrhovnik ter

oproda Belič so bili že popolnoma prepričani, da bodo dobili v vsem srezu dve tretjini glasov. Pravili so, da bomo plavi v Ljutomeru dobili samo 12 glasov. Toda gospodje »rdeči« so se pošteno urezali. V našem ljutomerskem okraju so dobili nacionalni delavci 234 glasov, rdeči 123, klerikalni pa 95; nacionalni nameščenci so dobili 47 glasov, rdeči 24, beli in zeleni pa skupno 11 glasov. Gospodje marksisti številke govore! Sedaj škripajo z zobmi in so ne morejo potolažiti, da so jih dobili tako pošteno po »pukli«. In so se toliko trudili gospodje Dobrinč, Vrhovnik, Belič in drugi in je bil ves njihov trud zaman! Ljutomerski okraj je bil nacionalen in bo ostal nacionalen. Veliko razočaranje pa je odživel tudi nosilec rdeče nameščenke liste gospod Petejan, ki je dobil v vsem srezu komaj 24 glasov.

Guštanj

V Guštanju je zmagala modra lista. Dobila je skupno 138 glasov, rdeča 135, obe beli le 30, zelena pa komaj 2 glasova. Naših vztrajnih delavskih in neustra-

šenih narodnih delavcev pri tem lepem uspehu ne sme motiti, če so v sosednji mežiški dolini še tokrat zmagali rdeči. Ne bo dolgo, ko bo tudi v Prevaljah, Mežici in Črni nadvladala »modra barva«. Naši tovariši v teh krajih še niso spregledali in rdeča »fretarija« se bo nadaljevala še nekaj let. Ko pa bodo ustanovljene podružnice NSZ tudi v teh krajih, ko bo šla beseda od moža do moža, takrat bomo drugače govorili. V Prevaljah se že snuje podružnica in je na zadnjem sestanku vsklila iskra, ki bo kmalu postala plamen. Omeniti moramo tudi, da so nam sestanek pred volitvami v Dravogradu skušali razbiti rdeči, kar pa se jim ni posrečilo. Po končanih volitvah je spontano pristopil starejši in izkušen delavec k voditelju narodnega delavskega pokreta ter dejal: »Mi ne klonemo. Ostanemo kar smo. Pri nas in naši strani je že sam začetek zmaga. Tako mora biti tudi drugod in pri prihodnjih volitvah je zmaga popolna. Guštanjski delavci so lahko ponosni. Zašli so na novo pot in nočejo krvave zarje, hočejo jasnega in sinjega neba.«

Mestno načelstvo mariborsko.
Stev. 15.088/2749 - 1933.

V Mariboru, dne 31. oktobra 1933.

Pisarniški Papir

in pisarniške potrebščine
kupite najboljšo v

TISKOVNI ZALUGI
MARIBOR
Aleksandrova c. 13

Izdelovanje čevliev

vsakovrstna popravila. Točno in solidno postrežeta

Josip Benkič-Leo Babič
Vetrinjska ulica 5.

Oglašujte!

Razglas o licitaciji

Mestno načelstvo v Mariboru razpisuje za dobavo in montažo plinskih aparatov v zgradbi poslopja za carinsko pošto in carinske urade na glavnem kolodvoru v Mariboru

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan
21. novembra 1933 ob 11. uri

v sobi št. 5 mestnega gradbenega urada v Mariboru. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobivajo med uradnimi urami istotam soba št. 3.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša:

Din 77.310.—

Ponudbe je kolekovati po § 9 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o taksah z dne 25. III. 1932, Službene Novine br. 70-XXIX z dne 26. III. 1932.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglašene licitacije v Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine in na razglasni deski mestnega načelstva mariborskega.

Mestno načelstvo mariborsko.

L. S.

Mestni načelnik: Dr. Lipold, I. r.

Pohištvo, tapetništvo, posteljina, dekoracije in strojna pletarna žičnih vložkov

Vetrinjska ulica 7
Telefon 27-75

F. Novak - Maribor

Koroška cesta 8
Telefon 29-05

Naročila izvršujem hitro, solidno in poceni.

Naicenejša tvrdka v Mariboru

Zenski in moški
svet rad kupuje v
TRPINOVEM
BAZARJU

Maribor, Vetrinjska ul. 15

Popravila ur

in zlatnine, točno in hitro

z jamstvom

A. STOJEC, MARIBOR

Jurčičeva ulica št. 8

Po stenske ure pridem na dom!

Tocno,
solidno in poceni

izvršuje vsa kleparska dela

A. Romih

kleparski mojster

Maribor, Slovenska ul. 23

Sirite

„Borbo,“

Karo

Maribor

Gospoška ulica 13

Vse šolske in pisarniške potrebščine

dobite naiceneje

V PODRUŽNICI UČITELJSKE KNJIGARNE

Gospoška (Tyrševa) ulica 44

Kreditna zadruga uslužbencev drž. železnic v Mariboru

Frankopanova ulica 34

daje posojila po 8%

sprejema vloge in obrestuje nevezane po 4% vezane pa po 5 1/2%

Vse vloge izplačuje promptno

Železničarji, poslužite se samo Vaše Kreditne zadruge

Predstavnik in izdajatelj Tone Bajt, predsednik Narodno-strokovne zveze v Mariboru. Urejuje in odgovarja Rudolf Germ v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik ravnatelj Stanko Detela v Mariboru.